

චූඤ්ඤා ධර්මය

පස්වන ශ්‍රේණිය

20. තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු
දරුවන් වෙමු.

ජයග්‍රහණයේ දී අනතිමානීව සතුටුවීමට, පරාජයේ දී අධිෂ්ඨානශීලීව කටයුතු කිරීමට, ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ දී වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු කිරීමට හා සුභාෂිත වචන භාවිත කිරීමට අවශ්‍ය මහ පෙත්වීම මෙම පාඨම තුළින් ඔබට ලැබේ.

ක්‍රියාකාරකම 1

ජීවිතයේ එදිනෙදා කටයුතුවල දී ඇතැම් විට ජයග්‍රහණ ලැබීමටත්, එමෙන් ම පරාජයන්ට මුහුණ දීමටත් අපට සිදු වේ

.

- ♦ ජයග්‍රහණයක දී අප කටයුතු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව වැඩිහිටියෙකුගෙන් අසා දැනගන්න.

- * තමන්ගේ හැකියාව පිළිබඳව සතුටු විය යුතු ය.
- * අන්‍යයන්ගේ සිත් නොරිදවිය යුතු ය.
- * අන්‍යයන් පීඩාවට පත් නොකළ යුතු ය.
- * සියලු දෙනා එක් ව අන් අයට බාධාවක් නොවන පරිදි සතුට බෙදා හදා ගත යුතු ය.
- * පරාජය වුවත් හෙලා නොදැකිය යුතු අතර ඔවුන් දිරිමත් කළ යුතු ය.
- * පරාජිතයන් තුළ ඇති ධනාත්මක ශක්තීන් අගය කළ යුතු ය.

- ♦ පරාජයකදී අප කටයුතු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව ද වැඩිහිටියෙකුගෙන් අසා දැනගන්න.

- * පරාජයට හේතු විමසා බැලිය යුතු ය.
- * ජයග්‍රහණයන්ගේ දක්ෂතා අගය කළ යුතු ය.
- * ජයග්‍රහණය කරා යා හැකි යහපත් මාර්ග පිළිබඳව සොයා බැලිය යුතු ය.
- * වැඩිහිටි උපදෙස් ලබා ගත යුතු ය.
- * අධිෂ්ඨානශීලී ව කටයුතු කිරීමෙන් ඉදිරි ජයග්‍රහණ සඳහා යොමු විය යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ඔබ අසා දැනගත් තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ජයග්‍රහණයක දී කටයුතු කළ යුතු ආකාරය	පරාජයක දී කටයුතු කළ යුතු ආකාරය

- බුද්ධ ධර්මය පෙළ පොතේ 20 පාඩම “තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු දරුවන් වෙමු.” පාඩමේ “ජය පරාජය සමච විඳිමු” කොටස හොඳින් කියවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ ද වගකීමෙන් යුතු ව කටයුතු කර ඇති ආකාරය දැක්වෙන පහත ජාතක කථා වැඩිහිටියෙකුගෙන් අසා දැනගන්න.
 - මාතුපෝසක ජාතකය
තම මව කර තබා ගොඩට පිහිනා මවගේ ජීවිතය බේරා ගත් අවස්ථාව.
 - සාලිකේදාර ජාතකය
දැස් අන්ධ මහලු මව හා පියා පෝෂණය කළ ආකාරය.
 - අපණ්ණක ජාතකය
කාන්තාරයේ දී ගමන් කිරීමේ දී වගකීමෙන් කටයුතු කර, අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් බේරුණු ආකාරය.

- එම එක් එක් ජාතක කථාවේ දී බෝසතාණෝ වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු කළ නිසා සිදු වූ යහපත කුමක්දැයි ලියා දක්වන්න.

ජාතක කථාව	වගකීමෙන් කටයුතු කිරීමෙන් සිදු වූ යහපත
මාතුපෝසක ජාතකය	
සාලිකේදාර ජාතකය	
අපණ්ණක ජාතකය	

- පහත එක් එක් ජාතක කථාවේ එන බෝසත් චරිතය නම් කරන්න.

ජාතක කථාව	බෝසත් චරිතය
මාතුපෝසක ජාතකය	
සාලිකේදාර ජාතකය	
අපණ්ණක ජාතකය	

ක්‍රියාකාරකම 4

මේ අතුරින් ඔබ කැමති එක් බෝසත් චරිතයක් තෝරා ගෙන චිත්‍රයට නඟන්න.

සමාජයේ ජීවත් වීමේ දී වයස් හේදයකින් තොරව ලොකු කුඩා අප සෑම කෙනෙකුට ම ඉටු කිරීම සඳහා කාර්යයන් සමූහයක් ඇත.

උදාහරණ:-

- ප්‍රමයා - දෙමාපිය මහපෙත්වීම හා ගුරු උපදෙස් පිළිපදිමින් හොඳින් ඉගෙන ගැනීම.
- වැඩිහිටියා - වැඩිහිටියෙකු ලෙස තමා ලැබූ අත්දැකීම් ඇසුරින් අන් අයට අවශ්‍ය මහපෙත්වීම හා උපදෙස් ලබා දීම.
- ගුරුවරයා - ගුරුවරයෙකු වශයෙන් සමාජයේ හොඳින් ජීවත් වීමට දරුවන්ට අවශ්‍ය මහපෙත්වීම.

ක්‍රියාකාරකම 5

ප්‍රමයෙකු වශයෙන් ඔබට පැවරී ඇති කාර්යයන් පහත දැක්වෙන වගුවේ සටහන් කරන්න.

නිවසේ දී	පාසලේ දී
උදා : පරිහරණය කරන භාණ්ඩ නිසි තැන තැබීම	උදා : පන්ති කාමරය පිරිසිදු ව තබා ගැනීම
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

බුද්ධ ධර්මය පෙළ පොතේ 20 පාඩම “තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු දරුවන් වෙමු.” පාඩමේ “වගකීමෙන් වැඩ කරමු.” කොටස හොඳින් කියවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

වැඩිහිටියෙකුගෙන් අසාගෙන පහත කවිවල හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න. තාලයට ගායනා කරන්න.

- 1) බලයෙන් වත් කිසියම් සොර සිතකින්
සියතින් වත් දැන් වූ උපදෙසකින්

.....
.....

(ලෝවැඩ සහරාව - වීදාගම මෛත්‍රිය හිමි)

තේරුම -

බලෙන් හෝ වෙනත් කෙනෙකුගේ උපදෙස්වලට අනුව හෝ සොරකම් කිරීමේ චේතනාවෙන් අනුන් සතු දෙයක් ගතහොත් එය අපාගත වන අකුසලයකි.

- 2) අනුන්ගෙන් නැති වූණ
දෙයක් ලැබුණොත් යම් දින

.....
.....

(සිරිත් මල්දම)

තේරුම -

වෙනත් කෙනෙකුගේ නැති වූ දෙයක් ඔබට ලැබුණ හොත් එය නොසහවා සතුටින් ආපසු දෙන්න.

- ♦ සොරකම් කිරීම නිරයෙහි දුක් විදීමට සිදු වන පාප කර්මයක් බවත්, එයින් මිදී යහපත් පුද්ගලයෙකු ලෙස සමාජයේ ජීවත් විය යුතු බවත් බෞද්ධ දරුවන් වන අප සිතට ගත යුතු වේ.

ක්‍රියාකාරකම 7

- අන්සතු දේ නොගැනීම පිළිබඳ ව කියැවෙන ශික්ෂා පදය ලියා දක්වන්න.

.....

- සොරකමෙහි ආදිනව විදහා දැක්වෙන ජාතක කථා 2ක් නම් කරන්න.

.....

.....

- බුද්ධ ධර්මය පෙළ පොතේ 20 පාඩම “තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු දරුවන් වෙමු.” පාඩමේ “අන්සතු දේ නොගනිමු.” කොටස හොඳින් කියවන්න.

- ♦ සුභාෂිත වදන් යනු යහපත් වචන වේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ යහපත් වචන කතා කිරීමේ අගය අපට දේශනා කළ සේක.

ක්‍රියාකාරකම 8

04 ශ්‍රේණියේ දී 23 පාඨම “සුභාෂිතය යහපත් ය” යන පාඨමේ දී සුභාෂිත වචන භාවිතයේ වැදගත්කම පිළිබඳව ඉගෙනගත් කරුණු මතකයට නගමින් පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. සුභාෂිත වචන යනු මොනවාද ?

.....

2. හොඳ ළමයි කතා නොකරන සුභාෂිත නොවන වචන මොනවාද?

.....

3. සුභාෂිත වචන කතා කළ යුත්තේ කොහේදී ද?

.....

4. සුභාෂිත වචන කතා කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි මොනවා ද?

.....

ක්‍රියාකාරකම 9

- නිරිසන් සත්ත්වයින් පවා යහපත් වචනවලට ප්‍රිය කරන බවත් සැර පරුෂ වදන්වලට අකමැති බවත් නන්දිවිසාල ජාතක කථාව තුළින් විස්තර කරයි
- පළමු ශ්‍රේණියේ දී ඔබ උගත් නන්දිවිසාල ජාතකය සිහිපත් කර ගන්න, නැතහොත් වැඩිහිටියෙකුගෙන් අසා දැනගන්න. දැන් එම කතාව ඔබේවචනවලින් කෙටියෙන් ලියන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- නන්දිවිසාල ජාතකයෙන් අපට උගත හැකි ආදර්ශයන් මොනවාද?

.....
.....
.....
.....
.....

- නන්දිවිසාල ජාතකයේ ඔබ වඩාත් සිත් ගත් අවස්ථාවක් විනයට නඟන්න.

ක්‍රියාකාරකම 10

- පෙර ශ්‍රේණිවලදී ද ඔබ උගත් කරුණු සිහිපත් කර යහපත් වචන භාවිතයේ වාසි හා අයහපත් වචන භාවිතයේ අවාසි පහත පරිදි වගුගත කරන්න.

යහපත් වචන භාවිතයේ වාසි	අයහපත් වචන භාවිතයේ අවාසි

ක්‍රියාකාරකම 11

- බුද්ධ ධර්මය පෙළ පොතේ 20 පාඩම “තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු දරුවන් වෙමු.” පාඩමේ “සුභාෂිතය පුරුදු වෙමු.” කොටස හොඳින් කියවන්න.
- තමන්ටත් අනුන්ටත් හිතැති බොදු ගුණ දම් ඇතුළත් කවි සොයා පොත් පිංචක් පිළියෙල කරන්න.

- “ප්‍රිය වචන කතා කිරීමේ අගය” යන මාතෘකාව යටතේ අර්ථවත් වැකි 5ක් ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

- පහත දැක්වෙන කවිය සම්පූර්ණ කරන්න.

යකෝ යන බස් නොහොබි සිතන්නේ

.....

.....

.....

(සිරිත් මල් දම)